

VORMSI X VORMSÖ

Nii see on (kui teile nii näib)?

TANEL VIKS,
vallavanem

Adolf Šapiro on Tallinna Linna teatris lavastanud Luigi Pirandello näidendi «Nii see on (kui teile nii näib)». Loo tegevus toimub väikeses Itaalia linnakeses, kuhu on hiljuti kolinud keegi ametnik koos oma naise ja ämmaga. Mitmed tahud selle omaette hoidva perekonna elukorralduses kõidavad aga naabrite uudishimu ja lõpuks on kohalik seltskond viimseni ärevusest haaratud, et nende «saladust» välja uurida.

Intriigidemõllus ei saa lõpuks enam keegi aru, kes valetab ja kes räägib tõtt või kas üheselt võetavat tõde üldse ongi olemas... Kellel võimalus, soovitan vaatama minna.

Liikudes Vormsil ringi ja inimestega vesteldes tuli mul ikka ja jälle see näidend meelde. Julgen öelda, et meie saare volikogu ja vallavalitsuse tegevused on ühed läbipaistvamad Eestis. Erinevad dokumendid on tehtud kõigile kättesaadavaks, operatiivinfot saab Vormsi lehe, kodulehe, maililisti ja FB kaudu. Alati saab ka lihtsalt helistada või tulla ja rääkida – oleme väike kogukond, kus kõik tunnevad ja teavad enam-vähem kõiki.

Sellest hoolimata suudetakse infot aeg-ajalt päris huvitavalt in-

terpreteerida või koguni väanata. Ega tollest ei oleks iseenesest ju lugu, kui see ei tekitaks segadust, pahameelt, küsitavusi või koguni tülisid. Närvirakud väidetavalt ei taastu ning seetõttu oleks meil kõigil neid mõistlik säästa.

Minu mäletamist mööda olid paar aastat tagasi sellised toredad asjad, nagu vallavanema ja volikogu esimehe infotunnid. Ehk siis teatud kuupäevadel ning kellaaegadel said kõik huvilised tulla, kuulata ja küsida neid huvitavate teemade kohta. Nimetat hää algatus vajus varjusurma peamiselt selle tõttu, et huvilisi jäi üha vähemaks ning lõpuks kadusid nad sootuks. Ilmselt tuleks päris tõsiselt kaaluda, kas ja kuidas oleks seda infotundi uuesti mõistlik korraldama hakata.

On olemas ka India muinasjutt sellest, kuidas kolmele pimedale näidatakse elevanti. Üks katsub lonti, teine saba ja kolmas elevandi külge ning kõik kujutavad seetõttu looma totaalselt erinevalt ette. Kõigil neil on üks osa tõest, kuid nad ei suuda jõuda üksmeelele, milline see loom siis tervikuna on – puudub süntees ja tervikpilti ei kujune.

Sarnane situatsioon kordub ka meie igapäevaelus. Me kipume takerduma detailidesse, kuid unustame suure pildi. Mingi üks detail kontekstist väljarebituna võib tunduda täiesti mõistetamatu kuid tervikpildis on äärmiselt hädavajalik. Tõsi – vahel on põhjuseks see, et keegi pole meile suvatsenud rääki-

da milline see «elevant» on või pole me ise selle vastu huvi tundnud. Tulemuseks võivad olla taas segadused ja mõttetud pinged.

Detsembrikuises valla lehes oli artikkel, mis rääkis kodaniku-päevast Vormsil. Kahjuks ei saanud ma seal ise osaleda ja seetõttu lähtun sellest, mida ma tsiteeritavast artiklist lugesin. Nimelt teeb mind pisut murelikuks sellest artiklist õhkuv kunstlikult tekitatav vastandumine nn pärisvormsilase ja valijaskonna vahel. Kasutatakse koguni väljendit «mittevormsilane» mis on selgelt sildistav ja ebakohane. Esitatakse ka küsimus, mis ajendab mõnd inimest ennast Vormsile sisse kirjutama ja kas või osaliselt Vormsiga siduma.

Erinevaid aga ma isiklikult tean vähemalt kümnet inimest, kelle ajendiks on korruptiivne linnavõim Tallinnas Savisaare juhtimisel. Kui Sul on valida, kas toetada tublit väikest kogukonda kohas, kus Sa oma suve veedad ehk külas käid või lasta enda, kui maksumaksja raha eest ehitada Ülemiste vanakesi ning teha muud tsirkust siis meie õnneks valitakse esimene variant. Ehk siis – vallavalitsuse nimel kinnitan, et kõik maksumaksjad ja muud toredad inimesed on Vormsile endiselt väga teretulnud. Tänu nendele oleme saanud teha nii mõndagi, mida me muidu ei saaks ja võitjateks on siin pigem need, kes saarel aastaringelt. Meie jaoks on vormsilased kõik, kes ennast vormsilasena tun-

nevad olenemata sellest, kas nad on olnud meie hingekirjas ühe või viiskümmend aastat. Nii et veel kord: «Tere tulemast Vormsile! Nii puhkama kui elama!»

Jaanuari teisel pühapäeval oli Hullo koolituskeskuse saalis näha meeldivalt arvukat seltskonda, keda huvitasid mõned äziotaaži tekitanud teemad. Kõik kohalolnud said oma arvamust avaldada ja teiste arvamusi kuulata. Mõtteid oli erinevaid aga oh imet – tulemus oli päris kena! Vähemalt minu arust. Selgus, et paljusid asju pole lihtsalt piisavalt lahti räägitud, samuti pole inimesed ise õigel ajal oma huvi üles näidanud.

Ma mõõnan, et esmapilgul kõrgeleennulised sõnad nagu kõikvõimalikud strateegiad, planeeringud, kavad ning rakenduskavad võivad olla segadustekitavad ja seda eriti inimesele, kes nende asjadega igapäevaselt ei tegele. Tegelikult on need planeerimisprotsessid just selleks ju mõeldud, et võimalikult laiapõhjaselt inimesi puudutavaid teemasid arutada. Selge see, et kõiki lõpuni rahuldavaid lahendusi alati leida ei ole võimalik kuid see ei tähenda, et selle poole ei peaks püüdma.

Minu jaoks tõestas aga see kohutamine taas, et Vormsil elavad mõistlikud kompromissideks avatud inimesed, kes suudavad kaasa mõelda ning mis eriti oluline, teha seda ka asjalikult ja liigsete emotsioonideta. Selle positiivse tõdemusega oleks paslik ka lõpetada.

Volikogu esimehe veerg

IVO SARAPUU

Tere hea vormsilane. Nüüd on ta siis lõpuks käes see kauaoodatud talv. Kui jõuluaeg ja aastavahetus pakkusid tavapärast ilma, siis täna on õues mõnus pakane ning loodus laseb taimedel, loomadel puhata.

Oma tavapärasesse elurütmi on jõudnud peale valimisi ka Vormsi Vallavolikogu. Oma töö paremaks tegemiseks ja kõrvalt nõu saamiseks moodustas volikogu lisaks Revisjonikomisjonile kolm komisjoni: majandus- ja ehituskomisjoni – esimeheks Urmas Pau, haridus- ja sotsiaalkomisjoni – esimeheks Andres Koch, kultuuri- ja noorsookomisjoni – esimeheks Henry Timusk. Revisjonikomisjoni juhhib Anu Streng. Kuidas komisjonid tööle hakkavad, eks seda näitab aeg.

2014. aasta esimesel istungil tekkis tulene arutelu lennuvälja detailplaneeringu kehtestamise ümber. Põhjenduseks, miks seda otsust tegema ei peaks, olid järgmised: 1. Säärast küsimust peab otsustama üldkogu. 2. Põllumeestel ei ole piisavalt maad, raskendatud on heina tegemine ja loomade karjatamine. 3. Rahu ja vaikuse rikkumine, külade ohutuse tagamine.

Volikogu otsustas detailplaneeringu kehtestada lähtudes sellest, et lennuvälja rajamine on kirjas kehtivas arengukavas ning ka üldplaneeringus on antud maa kirjas transpordimaana. Lisaks ei esitatud lennuvälja detailplaneeringu avalikustamisprotsessis ühtegi seaduslikku vastuväidet. Kindlasti tuleb aga lennuvälja haldajal paika panna koostöös Lennuametiga lennukoridor selliselt, et see ei ületaks Hullo ja Rumpo külasid. Toimus nimeline hääletus, kes kuidas otsustas, võite lugeda istungi materjalidest.

Aasta alguses tekkis võimalus Riias vaatamas käia uue Vormsi parvlaeva ehitust. Täna käib ka konkurss laevale nime leidmiseks, lähitulevikus ootab ehitaja valda poolt koostööd laeva välisilme ja sisekujunduse osas. Jääme siis lootusrikkalt uue laeva valmimist ja liinile asumist ootama.

Tänane volikogu koosseis on otsustanud rohkem avalikustada oma istungite toimumist. Selleks viidi valla põhimäärusesse sisse muudatus ning nüüd tuleb teha kokkulepe IT-firmaga, et istungid jõuaks otsepildis Vormsi elanikeni.

Sel aastal plaanib vald ka uue üldplaneeringu tegemist. Mõte on teha seda analoogselt arengukava-tegevuskavaga, läbi avalike arutelude ja koosolekute. Kes kaasa lüüa soovivad, jälgige info liikumist.

Lõpetuseks soovin jõudu ja jaksu meie uuele vallavanemale, Tanel Viksile. Kindlasti hakkad selles ametis Vormsi elu ka teisest küljest nägema.

Kõigile vormsilastele, ilusat talve.

Vallavalitsuse ja Volikogu tegemistest

- Vallavalitsus võttis vastu korralduse Pritsu kinnistule hoonestusõiguse seadmiseks. Pritsu kinnistule seatakse 99. aastaks hoonestusõigus Riigi Kinnisvara Aktsiaseltsi kasuks, et välja ehitada nn Riigi maja Vormsil. Sinna on kavandatud ruumid meie päästekomandole, kiirabile ja kohalikule konstaablile. Seega kasulik maja meile kõigile ja kui eriti hästi läheb, siis saavad seal olema ka jõusaal ning saunakeskus, mida saavad maja omaniku tingimustel tasu eest kasutada ka teised saare inimesed. Need on muidugi veel plaanid, kui suures osas need teostuvad, seda näitab aeg.
- Ehitusküsimuste lahendamiseks ning valla ehitiste remondi ja hooldusküsimustega tegelemiseks moodustas vallavalitsus ehituskomisjoni, kuhu kuuluvad ametikoha järgi vallavanem, kinnisvaraspetsialist, lisaks valla arhitekt Ants Rajando, Andres Koch ja Harri Rosenblad.
- Kiideti heaks Hullo kaupluse renoveerimisprojekt, anti välja ehitusluba kauplusesse külm- ja ja-

hutusseadmete paigaldamiseks. Seadmete hanke võitis OÜ Külma ja Kliima. Kaupluse renoveerimistööd lähevad maksma kokku 21 283 eurot ja 20 senti, millest 85% rahastatakse väikesaarte programmi vahenditest.

- Otsustati taotleda Keskkonna Investeeringute Keskuse järgmisest taotlusvoorst vahendeid Hullo keskuse kaunimaks muutmiseks ja tööstusplatsil asuvate vallale kuuluvate nõukogudeaegsete hoonete lammutamiseks. Loodame, et kampa löövad ka eraomanikud ja muinsuskaitse all oleva Vene õigeuskirikku ümbrus saab olema tulevikus kenam.
- Anti välja kasutusluba Sviby küla Praami alajaama ja võrgu kasutamiseks ning algatati volikogu eelnõu Hullo ehitusjäätmate matmisplatsi detailplaneeringu algatamiseks ja KSH mittealgatamiseks. Väikesaartele on erandina võimalus taotleda luba kohapeal loomsete jäätmete matmiseks, see on küll üsna pikk protsess, kuid loodetavasti on see varsti Vormsil võimalik.

- Vallavalitsus leidis, et prioriteet on külade laurikohtade planeeringutega tegelemine ning eesmärk on võimalikult kiiresti jõuda planeeringute kehtestamiseni, et tulevikus oleks võimalik külasadama ja laurikohtade juurde paadi- ja võrgukuurid rajada, et soodustada ja taastada rannarahvale omast elukeskkonda ja avardada ning parandada merega seotud tegevuste harrastamist. Samal eesmärgil otsustati alustada läbirääkimisi Förby külasadama juures oleva kinnistu osalise avaliku kasutamise tagamiseks, kokkuleppe mittesaavutamisel kasutatakse ostueesõigust.
- Vallavalitsus tutvus Vormsi Lastead-Põhikooli palgakorralduse alustega ja määras hoolekogus vallavalitsuse esindajaks Riina Kaabeli.
- Arutati Rälby Külaseltsi taotlust Rälby külavahel kihutajate oheldamiseks ning külasadamatee remondiks, kuulutati välja kütusepude ostmise hange ning otsustati ühekordsete sotsiaaltoetuste maksmine. Kõik hanketeatud

- avalikustatakse Vormsi valla kodulehel, kust saab täpsemat informatsiooni väljakuulutatud pakkumiste kohta.
- Vallavalitsus arutas Hariduse- ja kultuurikomisjoni poolt algatatud arengukava ja eelarve strateegia muutmise eelnõu ja leidis, et arengukava muutmine vajab laiemat arutelu ning vallaelanikega läbirääkimist. Eelnõud esitatakse volikogule.
- Arutati võimalusi bussiliikluse paremaks korraldamiseks ning oodatakse põhjendatud ettepanekuid Vabariigi aastapäeva üritustele tublide vormsilaste tunnustamiseks.
- Volikogu võttis vastu Vormsi lennuvälja detailplaneeringu, kiitis heaks Vormsi Lastead-Põhikooli arengukava kuni 2018. aasta lõpuni ja andis loa vallavalitsusele Förby külasadamakoha juures asuva kinnistu ostueesõiguse teostamiseks. Volikogu lõpetas Vormsi valla eelarve esimese lugemise. Eelarve on avalikustatud ja nüüd saab kuni 7. veebruarini teha eelarve muutmise ettepanekuid.

Kokkuvõte Eesti Saarte Kogu koosolekust

Eesti Saarte Kogu koosolek Vormsil 3. jaanuaril algas peale tööpäeva lõpu ja kestis hiliste õhtutundideni. Tore, et huvilisi oli tulnud hulgaliselt, vaatamata asjaolule, et eestseisus ei olnud seda koosolekut planeerinud veel laiemale avalikkusele.

Teemaks oli sedapuhku «Eesti Saarte Kogu suutlikkuse tugevdamine».

ESK eestseisuse esimees Laine Tarvis avas arutelu ja tutvustas kohutuse eesmärgi, millest peamine on leida lahendusi ESK tegevussuutlikkuse paranemiseks. ESK kui saarte kogukondi üle-eestiliselt ühendav ja esindav organisatsioon on kodanikuühiskonna kujunemise ja rakendumise ilming ja vajab enam liikmeid ning aktiivset osalemist saarte kogukondade poolt. Koostöö nii oma saarel kui saarte vahel peaks kõigile kasu tooma!

Maret Pank andis ülevaate käimasolevast KÜSK-lt toetust saanud projektist ning EAS-le äsja esitatud Väikesaarte arendusprojektist, milles partnerid ka Noarootsi ja Vormsi vallas Läänemaalt lisaks kaheksale väikesaare omavalitsusele teistest piirkondadest.

Kui uus projekt saab toetust, siis peaks ta rakenduma 2014. aasta II kvartalis ja kestma aasta. Lisaks on ESK osaline uue Interreg VA projekti (kohaliku toidu ja pärandkultuuri tutvustamise pakettid turistidele/külastajatele) ettevalmistustöös soomlaste eestvedamisel. ESK suudab olla vaid teavitaja rollis, sest meie eelarve rohkemat hetkel ei võimalda..

Järgnenud aktiivsel arutelul tõsta-

tusid paljud teemad ja põhjalikumalt käsitleti järgmisi küsimusi:

- **Informeeritus** on üheks eelduseks, et elanikud oleksid aktiivsemad ja oleksid rohkem kaasatud saare elukeskkonna kujundamisse, aga ka saarte koostöösse. Seetõttu võiks Vormsil olla enam isikuid ja seltsi, kes on ESK liikmed ja kaasatud ka ESK infolisti. Siiani on Vormsilt kuus liiget. Tervitatav oleks nii üksikisikute kui MTÜ-de lisandumine ESK liikmeskonda.
- Teravalt tõstatus **rannakalanduses, sh harratuspüügil ilmnev probleemmaatika**, mis ei võimalda saareelanikel rahuldaval määral tegeleda traditsioonilise tegevusega. Näiteks püügivõimaluste jaotamise küsimus, püügikeelu ajaline otstarbekus, püügilubade hinna suurus, ajaloolise püügiõiguse koondumine saarelt välja, püütud kala kasutamine kohalikuks tarbeks jm. Teemaga tuleb edasi tegeleda, leida probleemide põhjused ja need avalikustada ning sõnastada probleemid. Siis on võimalik neid ESK vahendusel üldistada ja esitada lahendamiseks vastavatesse ametkondadesse. Rannakalandusest lähtuvaid võimalusi ei kasutata saarel piisavalt. Saartel peavad olema loodud eeldused kalapüügiks eelkõige püsielanikele, kellele on see traditsiooniline ja loomulik tegevus toimetulekuks. Rannapüük on olemuselt kohaliku toidu hankimine. Probleemide põhjuste avastamiseks on vajalik kõigi asjastuhuvitatute kaasamõtlemine.

Kuna saareti on kalapüügi probleemid erinevad, siis tuleks kaaluda A. Varblase ettepanekut töötada need probleemid läbi saarte kaupa ja leida igale sobiv lahendus koostöös Keskkonna- ja Põllumajandusministeeriumiga. Näiteks ajaloolise käsinoodapüügi võimaldamine erandina mõnel saarel sh Vormsil Rumpas.

- Arutleti **kohalike sadamate rajamise probleemi** üle, milles ei ole jõutud ühisele seisukohale. Vaja oleks kohalikke väikesadamaid /lautrikohti kohalike elanike jaoks. Samas tekitab küsimusi **Saxby külastussadama rajamise põhjendatus** ja selle sadamakohta perspektiiv. Teemas on mitmeid eriarvamusi. Jõuti arusaamisele, et kui ei suudeta leida rahuldavaid vastuseid sadama asukoha ja rajamise eriarvamustele, siis on otstarbekas kaasata enne suuremaid investeeringuid selle valdkonna eksperte.
- Tõstatus **maaomandi** kasutamise problemaatika, sh maaomandi kyllustatusest lähtuvad takistused kohaliku ettevõtluse edendamisel ja arengueelduste loomisel. Näiteks karjakasvatamisel. Samuti teeb muret maaomandi väljumine saare püsielanike ja kogukonna omandusest. Põhimõtteliselt otsustavad ju maaomanikud, mis toimub või toimuma hakkab. Räägiti ühismetsanduse printsiibist ja võimalustest. Räägiti **munitsipaalmaa** (valla reservmaa) ja **munitsipaaletamufondi** (tööga ja ametiga seotud elamispind) vajadusest ning valla suutlikkusest osaleda maa ja hoonete müügi oksjonil. Kas

ESK peaks tegelema selle küsimusega, et tekitada sihtotstarbeline fond maa ostmiseks riigile, et vältida väikesaarte mahamüümist välismaalastele ja spekulantidele?

- Ettevõtluse ja kohaliku toimetuleku eelduste teemas ilmnas vähenenud soov ja ehk ka oskamatus **ühistulise ettevõtlusvormi rakendamiseks**. Konkreetseid näiteid on kohalik kauplus ja parvlaevauhendus, mida majandavad mitte oma saare inimesed ja ettevõtted. Aktuaalsed võiksid ehk olla veel mõned tootmistegevusega, kohaliku tooraine käitlemisega või omatoodangu turustamisega tegelevad ühistud. Keerulistes majandustingimustes on ühistuline majandusprintsiip sageli osutunud edukaks arengueelduseks kogukonnale.
- ESK eestseisus on pidanud läbirääkimisi Arengufondiga energiaühistute loomise teemat kajastava koolituse läbiviimiseks. Arengufond on lubanud Saaremaal saarte elanikele vastavasisulise seminari sel aastal korraldada. Kui oleks vaja üldse ühistegevust ärgitavat koolitust, siis ESK võiks olla korraldajaks, kaasates ka teisi väikesaari.
- Kohaliku puhkemajanduse ja turismi teemal tõstatus **tuletornide kui turismiobjektidele ligipääsu piirangud**, mis tulenevad eraomandi kasutamise õigusest. Siin tuleb, lähtuvalt avalikust huvist, hakata otsima lahendusi koostöös kõigi asjasse puutuvate osapooltega. Avaliku huvi kaitsmiseks on loomulik, et algatust näitab omavalitsus.

- Kohaliku jahinduspiirkonna teemal arutati, et millised võiksid olla kohalike huvid hülgejahi kavandamisel ja jahi korraldamisel. Eesmärk peaks olema, et seaduslikust hülgejahist tõuseks tulu eelkõige kohalikule kogukonnale. Selgus ka, et vormsised tarbivad erakordselt vähe kala, rääkimata täiesti kadunud hülgejahi tarbimise traditsioonist.
- Sotsiaalvaldkonna arutelul selgus, miks ei ole omavalitsus huvitatud rakendama **hüdaabitöödel töötuid kasutades** selleks ette nähtud toetust. Töötute abirahast arvatakse saadud toetus maha, vald aga peab maksma riigimakse, mis teevad selle toetuse kasutamise ebasoovitavaks mõlemale poolele. Kas ESK suudab leida koostöös Sotsiaalministeeriumiga selles küsimuses parema lahenduse?
- Kõnealusel arutelul paraku ei puudutatud tervet rida teemasid, mis suures osas jäävad ESK uue **Väikesaarte arendusprojekti ettepanekutesse** (näiteks puhas joogivesi, reovete käitlemine, maakorraldus, täiendkoolituse võimalused jms).

Kohtumisel lõpul esitasid ESK liikmeks astumise avaldused neli vormsilast ja MTÜ Vormsi Selts hakkab arutama liikmeks astumist lähiajal. ESK-sse astumiseks või listis osalemiseks tuleb pöörduda ESK eestseisuse poole meilitsi. Osa põhilisi dokumente ja projektide materjale on kättesaadavad ka kodulehe www.saa-red.ee kaudu.

Memo koostasid: Leo Filippov, Laine Tarvis, Maret Pank

Ela pillub elusädemeid

MALLE HOKKONEN

Et aastalõpu pidulikkust rõhutada ja maitsvalt pidulada katta, klammerduvad korralikud perenaised kodukambris pliidile ette toimetama. Eriti korralikud ja tõeliselt sügava hobi-pagasiga naised on osanud oma aega väärtustada läbi plaanide ning pidulaua sättimisele on ammuilma punkt pandud. Nemad asjatavad Hullo külamajas läbi meelikõitva käsi- ja vaimutöö, rikastavad oma kaaskonna mõttemaailma.

Hullo külamajas kohtan aasta viimase päeva pealelõunal mitut vaeva ja tööd pelgamatut õrnema soo esindajat.

Kirjutajal on rõõm siinkohal rääkida inimese märkamisest enda kõrval, mille käigus tõstetakse esile neid, kes elavad märkamatuks, aga oma tegevustes teevad midagi teiste heaks.

Säde-inimeste esiletoomine Vormsi vallas on üsna nooruke traditsioon, kuid mõõdapääsmatult vajalik inimese tunnustamise ning märkamise komme. Aasta 2013 säde-inimeseks tituleeriti Ela Streng.

Ela kodus märkan laual pooleliolevat ristsõna, pooleli soki kudumist, käed aga juba silitavad ja sõtkuvad tainast, ahjus küpseb rullbiskviidi alus. Lihapirukad valmivad kui liinitööna, muidugi ikka Ela käte abil – tainas rullitud, lusikaga

lihapallid peale, neile omakorda mängleva kergusega taiginatekk üle ja kohvitassi abil vormuvad pirukad, hõrgud, justkui tamkanupud. Õhtuks palusid head sõbrad väikeseks koosolemiseks koduseid pirukaid-kooke ning Ela avas oma koduse kondiitrikoja.

Teadaolevalt tõi Elale sädeme tiitli just tema lahkus ja abivalmidus, teostamine ja oma loovuse pakkumine seal, kus seda soovitakse. Meenuvad ajad, mil Ela koolis töötas – pikapäeva õpilased aina kodusid, heegeldasid, õmblesid pisikesi näpunukke, nukuriideid ja loomi, seadsid kuivkompositsioone, mosaiigid erinevatest materjalidest. Näidendi dekoratsioonide ja kostüümide alal oli vastutav Ela. Erinevat kunsti tehti kõigest, meie paljude mõistes jamast (mullilised kilekotid, väiksemad pappkastid, niidirulid, muna- ja päklikloored, linnutiivad, rebase hambad, Johni (Ela must kukk) sabasuled, rääkimata villa- ja lõngatuttidest). Võttis tänagi Ela pliiidi veerelt kuivamast... haugi ribid?! Neid saab kasutada mitmete käsitöösemetega, meenete, kaunistuste valmistamisel – särab Ela.

Tuntud vene kirjanik Lev Tolstoi on öelnud: «Me elame tõeliselt endale ainult siis, kui elame teistele». Tõenäoliselt sellest elutarkusest juhindub Elagi.

Ela, kuidas sulle teade tuli ning mida tundsid/arvasid?

Üsnagi salapäraselt. Sain kutse ja seejärel hakkasin ise uurima – on see tõsi? Tundsin heameelt, üllatusin. Inimene vajab ju tähelepanu, olgu tegu väiksem või suurem. Kuidas mõõta suurt ja väikest tegu? Millises skaalas. Hoopis tähtsam on märgata, koguda kokku väikesedki tegemised ja neist saab igapäevase kokkulekkida särava tegudetiitli.

Kodused arvasid, et jõulüsära pole ehk kuuse näol tupa tuua vajagi, liikuv sädemeke olemas. ...Ometi näen Sul ehete kuusekest toas?

Jah, kuusega toa ehtimine on esivanemate komme, seda ei sobi unustada, rõõmu pak- kus lastelastega koos kuuse ehtimine. Muidugi alati võib tuba ehtida väikese kuuseok- sakesega või pärjaga.

Mida on vaja näputööhu- vilisele?

Pealehakkamist.

On Sinu lapsed Sinu jälgedes? Näputöö on elustiil? Kannavad oma kootud sokke, põrandal oma tehtud vaibad?

Ikka tasapisi pingutavad oma tööde kõrvalt, aega napib. Lastelastele olen õpetanud kudumist, heegeldamist, hetkel vanim neiu tegeleb kampsuni kudumisega. Vanaema juhised sobivad talle.

Milline näputöö meeldib Sulle erilisel?

Ei oska öelda. Minule tuleb näputöötuhin lambist, täna sobib kudumine, homme lapitehnika kokkuõmblemine, seejärel hoopiski kangastel- gedel kudumine. Pooleli on vardakoti valmistamine. Oma tüdruk-lastelastele õmblesin Vormsi rahvariideid, lapitekid. Käsitöö on käsi töö, ei ole lii- ni- ega robotitegu, et üks vorm ette, nupust häälestada ja hak- kab tulema täiesti identseid kujusid. Seepärast on vajalik loomingulisus.

Mitmedki tööd võtavad oma aja enne kui ajus tiksuh välja selge muster-värv-teos- tus. Alles seejärel võtan teha. Mulle ei meeldi teha kaht ühe- sugust tööd. Kahte kirjut ja sarnast sokki/kinnast on eba- huvitav teha. Aga peab.

Mulle on kujunenud kuu algus tööde alustamiseks ja kuu lõpp tööde lõpetamiseks – täiesti mõistlik normeerimine!

Leiad Sa endas iseäraliku meeldiva kiiksu?

Ehk ongi see, et ei meeldi kaht ühesugust tööd teha. Müs- tilist rahulikku muusikamustrit, intonatsiooni ja rütmi kuulan kangastelgedele lökk-löki, süsti- ku libisemisel lõimede vahel.

Kuidas veedad koos laste- lastega aega?

Nendega koos kõike tehes, me küpsetame, koorime kar- tuleid, peseme nõusid, loeme, söödame kanu ja kasse, rohime

lillepeenart. Väikestele sobivad õhtused muinasjutuminutid. Muinasjutudes peituvad esi- vanemate usud ja lootused, meie igapäevane käitumine ja hool ning arusaam.

Kujutle, et pead end tut- vustama võõrale. Milline oled enda arvates?

Arvan end olevat teotah- teline, seltsiv, suudan kaaslasti kuulata, neilt õppida. Hindan arvamustepaljusust.

Millised inimesed sobivad Sulle sõbraks?

Need, kellelt midagi on õppida. Need, kes on rahu- meelsed ja hoolivad kaaslas- test, puhtad, ei tee rutakaid samme, kelle mõtted ja tunded on selged. Ettearvamatutun- devirvendusega inimesed ei ole lemmikud.

Milliga veel enda aega ka- sulikult sisustad?

Mulle meeldib reisida, olen tantsugrupis saanud tantsida ja liikuda maailma erinevates paikades. Telekast vaatan reisi ja kultuurisaateid, ajaloolisi ja arheoloogiasaateid. Seriaalid mind ei köida. Huvitav maa- ilm ja kokkusattumus peitub esoteerikas, kirjutan üles oma unenägusid ja püüan neist mõndagi kergemat põhjust ja tuletust leida. On olnud nii, et halvale unenäole järgneb igapäevaelus õnnestumine ja heale unenäole väike ebaõnn. Suuremad apsud on seni veel

mööda läinud. Rahulikku va- heldust pakub metsailu - seda näen ja tunnen ainult üksi maja tagant välja jalutades, vahel teen kaugemaidki käike.

Kollektioneerin erinevate riikide rahasid, linnade ja riiki- de meenelusikaid.

On Sul omad võlusõnad edukuseks?

Mõte ja tahtmine on see, mis paneb liikuma ja tegutse- ma. Olen ette- ja kättevõtlik, siis peab mõnesugunegi õnnestumine saabuma, esmalt terahaaval. Harjutan ja püüan. Kui õnnestub, kiidan end, sain hakkama. Edukuse võlusõna ongi lihtne harjutamine, püü- mine, pingutamine.

Sinu unistused uueks aas- taks?

Töö leidmise ootus püsib, hea tervis vajalik ja reisida tahaks näiteks Austraaliasse. Soovin rahu maailmale ja ini- mestele oskust targemaks saa- da, end mõttetust infomürast välja lülitada.

Kuidas arvad, millega te- geled 10 aasta pärast?

Praegu tunnen heameelt, et siin külakeskuses saan meel- divalt ja rõõmsalt ning tegusalt aega mööda saata. Usun, et ka 10 aasta pärast olen siin kan- gastelgedega taga. Kangastelgedel tegemisi on palju, palju õppida.

Täna märkamise eest! Soovin head läbisaamist kõigi- le! Kõiges!

Saarevahil on öelda

JONNE BERGGREN, saarevaht

Et kodanikke kursis hoida ja olulised asjad saaksid edasi öeldud, siis aeg-ajalt kasutan ikka võimalust lehe kaudu rääkida. Rahulik talv on meil tänavu, külalisi on vähe, jääteed veel ei ole, ei tea kas tulebki.

Kui rääkida, mis kõige enam muret valmistab, siis ikka see, et seadust piisavalt kas ei tunta või ei austata. Räägin siinkohal käitumisest ja toimetamisest rannas ja maastiku kaitsealadel. ATV on suurepärase liiklusvahend, hea läbivusega, mugav looduses liikumiseks, kuid paraku kehtivad liiklusvahendile reeglid ja ka selle kohta kus sellega liigelda võib või ei või. Need reeglid on kirjas liiklusseaduses ja ütlevad muuhulgas et mootorsõidukite ja ATV-dega võib liigelda teedel.

Täpsemalt

* ranna või kalda piiranguvööndis on keelatud mootorsõidukiga sõitmine väljaspool selleks määratud teid ja radu ning maastikusõidukiga sõitmine, välja arvatud tiheasustusalal haljasala hooldetööde tegemiseks, kutselise- või harrastusliku kalapüügiõigusega isikul kalapüügiks vajaliku veesõiduki veekogusse viimiseks, pilliroo varumiseks ja adru kogumiseks ning maatulundusmaal metsamajandustöödeks ja põllumajandustöödeks.

* läänemere ranna või kalda piiranguvööndi laiuseks on kehtestatud 200 meetrit.

Paraku sellest meil pahatihti kinni ei peeta. Eriti torkavad sellise tegevuse tagajärjed silma Borrbys-Kersletti vahelisel alal.

Kersletti pahameelt tekitanud metsaasjast seaduse seisukohast lähtudes midagi seadusevastast ei toimunud ja tahaks loota, et osapooled kõiki rahuldava tulemini jõuavad. Tegevus oli maanteeametiga kooskõlastatud. Ametlikku teed seal ei ole, ei era-, valla- ega riigiteed. On teena kasutuses olev ala. Kõneall olev maa on rendil ning rentniku ja raiuja vahel oli kokkulepe ka nõ «tee» taastamise osas. Praegusel hetkel on viivitus tekkinud seetõttu, et kruusa ei ole, kuid... Siin on pisut ka mõistmise ja sallimise küsimus. Asjas toimus kohtumine ka vallavanema ja rentniku vahel. Kokkuvõtteks ütles, et asjaga tegeletakse ja kõigi eelduste kohaselt kulgeb protsess siiski kõigile rahuldavalt ning lõpuks saab see ala ka taastatud.

Siis Vormsi kruusaküsimusest. Kardan, et meie inimesed pole harjunud veel selliselt mõtlema, et iga kühlvli täis pinnast või kruusa on kellegi maal, et see on eraomand. Hetkel ametlikku karjääri saarel ei ole. Rumposse on rajamisel loomsete jäätmete ja ehitusjäätmete matmispaik. Borrbys väidetavalt siiski on kruusavarud ja vald on tellinud ka uuringud mahu kindlakstegeviseks. Kui uuringute käigus leitakse, et varud on piisavad, siis taotletakse vastav maa-ala munitsipaali ning meie kõigi ühine suur mure saab lahendatud. Kuna kohalik omavalitsus ei ole kaevandaja, siis tõenäoliselt antakse karjäär ettevõtjale hallata, vald saab ressursimaksu, vormsilased aga kruusa.

BELA ADOJAAN Förby külast

Teatan uhkusega, et olen sünnilt vormslane. See on haruldane liik.

Reaalne side Vormsiga on elu erinevatel etappidel olnud tugevam-nõrgem. Esimesed 15 aastat õnnelikku lapsepõlve Vormsis on täis helgeid ja rahulikke mälestusi: kuhugi polnud kiiret, ei mingit koolistressi ega suuri eesmäärke.

Mäletan, et saarel oli palju inimesi, toimusid rahvarohked üritused. Kooli esimesse klassi mineku ajaks oli alanud rahva massiline lahkumine saarelt seoses kalurikolhoosi kaotamisega, inimestel ei olnud tööd. Alustasime 16 õpilasega klassis, VIII klassi lõpetasime neljakesi. Iseseisev elu algas mul IX klassist Haapsalus, edasi Tartu Ülikool ja tartlane olen siiani. Palju aastaid käisin siin ainult ema pärast ja sooviga, et lapsed saaksid suvel maal kosuda.

Vormsi inimtühjus, vilets transportühendus, elu stagneerumine tundus päris masendav.

Meenutan meie paljude sõpra Maria Murmanit, tema tutvuskonda kuulusid ka Rootsi kuningas ja Eesti Vabariigi president. Rannarootsi kultuurikandja, väga soe ja tore inimene. Kõik me viisime oma külalised saare tutvustamisel ikka lõpuks Maria hoo-vile. See, mida seal pakuti, oli ehe ja liigutav. Ärme unustame Mariat. Esitan ettepaneku kuulutada Maria postuumselt Vormsi aukodanikuks.

Suur osa lapsepõlvest möödus mul emaga Vormsi haiglas, sest ema oli kogu aeg tööl, lasteaeda ju polnud. Sofiaga (Sonja) on enamikul saarlasketest väga isiklik suhe.

JANA KOKK, lasteaia vanemõpetaja

Iga aasta suuremaks lõpuürituseks kujuneb loomulikult jõulupidu. Selleks valmistumine hakkab juba varakult, sest selgeks peavad saama laulud ja luuletused, valmis meisterdatud jõulukaardid.

Meie kauaoodatud päev leidis aset üheksateistkümmendal jõulukuu päeval, mida alustasime ühiselt piparkookide valmistamisega. Kõik huvilised said ema Kristeli valmistatud piparkoogitainast rullida, meelepäraseid kujukesti vormida, neid ahjuplaadile ritta sättida ja mis kõige tähtsam, õhtul ka suhu pista.

Sel päeval tehakse lõunauinakut kodus, et siis värskena jõulumeeleolulises rühmatoas, mis selleks ajaks muutunud väikeseks peosaaliks, esinemisvalmis olla.

Seekord oligi esinejaterivi pikem kui kunagi varem. Luuletusi lugesid julgelt kõik, kel rääkimine selge, alates kahesest Andra Norast kuni kuuete tüdrukuteni välja. Rõõmu ja lustiga esitati tädi Malle õpetatud laule, tantsu ja pillimängu.

Tore, et alati leidub meie laste seast mõni üllataja, seekord näitas graatsiline Liisi päris ehmatavaid võimlemistrikke, mis ka publiku kohati ahhetama panid.

Minu Vormsi

Minu ema altruism 60 aastat saare velskrina töötades oli uskumatu. Kuidas ta julges ja suutis võtta nii suure vastutuse ja et tal ei juhtunud ühtegi tõsisemat viga inimeste ravimisel, on tema kui tugeva praktiku õnn. Olla alati valmis 24/7 oli väga suur stress: valved, öised väljakutsed, kui kiiresti saab erakorralise haige saarelt ära saata olenevalt ilmast jne. Suur Vormsi armastus on tal siiani ammendamatu.

Arvan, et hetkeseisul on Vormsis parim ääremaade esmatasandi abi Eestis. Vormsi rahvas on võitnud e-meditšiini tegija dr M. Tiigi saarele tulekuga. See, et saarel jälle pidevalt arsti ei ole, pole probleem, sest pole vajagi. Arst ei saa siinsetes oludes kahe palja käega eriti midagi teha.

Tänapäeva meditsiin on eelkõige laborianalüüsid ja tehniline varustus. Siinkohal tahaksin arstina nõu anda: teie haiguste riskid on näha teie vanemate pealt, avaldumist mõjutavad teie vanus, kehakaal, eluviis ja füüsiline aktiivsus. Vormsi elu soodustab pikaalisust. Kasutage oma õigust üks kord aastas profülaktilisele tervisekontrollile.

Tasapisi olen taas muutunud vormslaseks. Vanemas eas hakkad rohkem mõtlema, kes sa oled ja kuhu kuulud. Vormsile tulles tunnen üha selgemini, et tulen oma koju. Saarelt saadava vaikuse ja eraldatuse ravi on uskumatu toimega. Kui vaim ja füüsis laetud, on soov jälle tegutseda.

Viimaste aastate vallavalitsus on olnud väga tegus. Tehtud on palju ettevõtmisi võrreldes aastakümnete vaikeseisuga. Arvan, et selle taga on eelkõige haritud, hästi informeeritud noorte inimeste tulek saarele. Pole

Sonja ja Bela, ema ja tütar. Elutööks arstimine. Foto: A. Adojaan

tähtsust, kui kaua noor spetsialist saarel vastu peab, aga noorte inimeste eelarvamustevaba, initsiatiivikas tegutsemine on Vormsile hädavajalik. Küll karastunud vormslane liialdused ära hoiab.

Vormsi elab ja teenib raha suvisel turismiga. Ilus puutumatu loodus ja korrastatud elukeskkond on see, mida külaline näha tahab. Seega peaks ka sellele üha rohkem panustama. Saarel on palju ilusaid talusid, heakord paraneb üha.

Loodan, et ka külateede hoolduseni kunagi jõutakse. Seniks peame ise hakkama saama.

Muretsen Vormsi looduse pärast. Seadused ei piira erametsa omanikke, aga Vormsi väikeses ökosüsteemis võib ulatuslik raie olla pöördumatult saatuslik. Kui lugeda Vormsi arengukava, siis looduskaitset seal sees ei ole, kogu vastutuse looduskaitsele võtab endale biosfääri projekt.

Arvan, et survestava avaliku arvamusega Vormsi vallavalitsuse, biosfääri ja metsaühingu esidajate poolt saaks ikkagi metsatööstust vajalikul

määral mõjutada. Kuna mets kuulub põhiliselt rootslastele, siis arvan, et üksteist respektiivivad ümarlaura arutelud annaks hea konsensuse.

Loomulikult oleks vaja teadusliku analüüsi ja prognoosi selle kohta, mis loodust ohustab. Vormsi looduse säilitamine olgu prioriteet. Kurioosne näide on Taani, kus metsad raiutud ja tuulikud vihisevad.

Mõned naiselikud uitmõtted: ehk peaks haljastama Hullo ristmiku piirkonna, tehnopark elagu oma elu, samas riivab ta silma.

Looduse nautimiseks võiks olla saarel ka istepingid: Hullo keskuses, rahvamaja, kiriku juures jne, rannal piknikukohad prügikottidega. Nüüd, kus saarel on bensiin kättesaadav, poleks paha niitmise piire laiendada ka väljapoole koduaeda. Suure tee ääred võiks olla niidetud igal suvekuul, mitte ainult Olavipäevadeks.

Kokkuvõttes arvan, et saareelu perspektiiv on väga positiivne.

Saarlased, võtkem Vormsi asja isiklikult, ka need, kes pole talvel Vormsis.

Jõulupäev lasteaias

Jõuluvanaga ühele pildile tahtsid kõik lapsed. Foto: J. Kokk

Teist aastat viiulimängu harjutav Katarina oli aga selleks puhuks selgeks õppinud tuntud vana hea jõululoo.

Eeskava lõpetas verinoor, vaid tunnike enne peo algust moodustatud muusikakollektiiv, kus astusid üles järgmised «muusikud»: klahv-

pillil õpetaja abina tuntud Jenny, paniflöödil kokatädi Alla, harjapillil õpetaja Jana, potikaanepillil muusikaõpetaja Malle ja klaasi-lusikapillil meie hea abiline Velli.

Jõuluvana jäi vist nii rahule, et igale esinejale jagati lausa kaks kingitust, suur ja raske kommikott

ning karbike toreda raamatu ja sellest raamatust pärit armsa pehme loomakesega. Jõuluvanaga ühiselt tehtud, võis asuda ahvatleva peolaua äärde, mis oli kaetud nii kokatädi kui ka emade valmistatud hõrgutistega. Pidu oli tore ja paistis, et kõik jäid rahule.

TEATED

NIMEKONKURSS PARVLAEVALE

Vormsi vallavalitsus ja Lääne maavalitsus kuulutavad välja nimekonkursi Vormsi saarega ühenduse pidamiseks ehitatavale parvlaevale, mida oodatakse liinile 2015. aastal. Nime ettepanekuid koos põhjendusega oodatakse Vormsi vallavalitsuse e-posti aadressile: vv@vormsi.ee või postiaadressil 91301 Hullo küla, Vormsi vald, Läänemaa hiljemalt 31. jaanuariks 2014. aastal.

LÄÄNEMAA MAAELUSEMINAR

Kodukant Läänemaa ja Europe Direct teabekeskus – Läänemaa kutsuvad kõiki kaasa mõtlema Läänemaa maaeluseminaridele.

Kaasamiseminari kava
Vormsis 5. veebruaril 2014. aastal.
10.30–13.30 Hullo koolituskeskuses
Kuni 10.30 kohvipaus
10.30–10.45 sissejuhatus, strateegia koostamise eesmärk ja kava

Rühmatöö I: Milles seisneb KKLMI piirkonna eripära ja millised on probleemid – nimetage kolm kõige olulisemat eristuvat tugevust ning kolm kõige olulisemat nõrkust.

Millised on KKLMI kui organisat-

Ettepanekule palutakse lisada esitaja kontaktandmed: telefoninumber või e-posti aadress.

Vormsi vallavalitsuse ja Lääne maavalitsuse ühine komisjon valib välja kolm nime, need pääsevad edasi konkursi järgmisesse vooru ja väljavalitud nimede esitajad saavad preemiaks kolm tasuta ülesõitu käesoleval, 2014. aastal Sviby-Rohuküla-Sviby liinil.

siooni kolm kõige olulisemat tugevust ja nõrkust?

Rühmatöö II (maailmakohviku meetodil, iga sihtgrupp eraldi): Millised on iga valdkonna (nt ettevõtlus, elukeskkond, loodus- ja kultuuripärand...) kõige olulisemad vajadused?

Rühmatöö III: Milliseid piirkonna eripärasid ja spetsiifilist tulenevaid suuremaid (ülemaakondlikke) tegevusi võiks rakendada, mis toeksid piirkonnale üle-Eestilist tuntust?

13.15 – 13.30 kokkuvõte
13.30 – 14.00 lõunasöök
Palun registreerida e-post laaneliider@kklm.ee või tel 5665 3668.

KOGUDUSE TEATED

Püha Olavi koguduse jumalateenistused veebruaris. Laupäeval, 1. veebruaril kl 11 koguduse majas, (teenistusele järgneb koguduse nõukogu koosolek)
Pühapäeval, 16. veebruaril jumalateenistus koguduse majas.

RUMPORANNA DETAILPLANEERINGU ESKIISLAHENDUSE AVALIK ARUTELU

Vormsi Vallavolikogu algatas 27. veebruaril 2012. aastal otsusega nr 5 üldplaneeringut muutva Rumporanna detailplaneeringu koostamise 8,6 ha suurusel maa-alal, mis hõlmab Rumporanna katastriüksust tunnusega 90701:002:0335 100% üldkasutatav maa ja Väinameres paiknevate sadamakanalite ala.

Detailplaneeringu eesmärk on planeerida olemasoleva telkimisplatsi rekonstrueerimist, planeerida maa-alale puhke-lõkkekohad, kuivkäimlad, sliipikoha, juurdepääsuteed ja parklakoht, maismaal paiknevad navigatsioonimärgid ja kanalite navigatsioonimärgid, planeerida kadastiku harvendamist ja puhastamist, sadamaaugu toetuse renoveerimist, sadamaaugu ja kanali süvendamist, muuli rekonstrueerimist ja kanali süvendamist, ning kuni 15 väikeehitise-võrgukuuri (kuni 20 m²) asukoha ja hoonestustingimusi, ühe suurema paadikuuri (kuni 200 m²) asukoha ja hoonestustingimusi ning pontoonsildade asukoha, planeerida

telkimisplatsi ja paadikuuride elektrivarustus.

Rumporanna detailplaneeringu eskiislahenduse esimene avalik arutelu toimus 6. detsembril 2012. aastal.

Rumporanna detailplaneeringu eskiislahenduse teine avalik arutelu toimub 6. veebruaril 2014. aastal kell 10.15 Koolituskeskuses.

Lennuvälja detailplaneeringu eskiislahendusega on võimalik tutvuda Vormsi vallamajas ja dokumendiregistris Vormsi valla kodulehel www.vormsi.ee avalik teave <http://avalik.amphora.ee/vormsivv/document.aspx?id=80139>.

Küsimusi ja ettepanekuid on võimalus esitada e-posti aadressil vv@vormsi.ee või kirjalikult valla kantseleisse.

Algmaterjalidega on võimalik tutvuda Vormsi valla kantseleis või Vormsi valla kodulehel <http://vormsi.ee/omavalitsus/avalik-teave/>, <http://avalik.amphora.ee/vormsivv/document.aspx?id=48481>.

Vormsi Vallavalitsus

TALIMÄNGUD

Vormsi valla talimängud toimuvad 8. veebruaril 2014. aastal algusega kell 11. Täpsem ajakava ja tegevusjuhend sõltub ilmataadist, kuid mängud pidamata ei jää.

EESTI VABARIIGI AASTAPÄEV

Eesti Vabariigi 96. aastapäeva tähistamine algab 24. veebruaril käesoleval aastal Vormsil kell 11 lilled asetamisega Vabadussõja ausambale, kell 11.30 pidulik aktus koolimaja saalis.

JUUKSUR

Juuksur võtab vastu 5. ja 6. märtsil. Eelregistreerida saab telefonil 5666 5784.

Aastavahetuse mõtteid

Aastavahetuse tähesaju ja saluudisära ootus pakkus meie saare töökatele naistele muuhulgas vajaduse ja soovi pühenduda nauditavatele hobidele, jäädvustada esivanemate pärimust riietesse, kangastesse, tarbeesemetesse. Aga inspiratsioon loob kõikvõimalikke fantaasiasid ja neid nad rakendavad vaimustusega, leides lõõgastuse allika oma huvitegemistes ka aasta viimase päeval.

Kolm küsimust neile nobelitatele prouadele, kes aina töötavad:

Sinu möödunud aasta ahaa-elamus. Mis jäi meelde, mis murranguliselt huvitav, hea?

Sinu möödunud aasta ohhoo-elamus. Mis tekitas küsimusi, miks nii, kuidas nii võib?

Mida võtad uude aastasse kaasa? Millise elamuse või tunde siirdud uude aastasse?

ELA: Ela vaatab-imetleb-vaagib minikangastelgedel, julgeb katsetada värvigammat.

1) meie käsitöökodus ja siinne elurõõmus pere, armsad tegevused.

2) tarvis sügavamalt tohtritega kontakteeruda.

3) sädemekese eelseisvateks aastateks, innustuse ja koostööhuvi, et on põhjust olla õnnelik.

ENE: Ene laotab lahti enda ees laual suure musta rüü, voldib (loe: kurrutab), sõrmed astuvad imepisikeste sammukestega mööda volte/kurde, sõlmib, pingutab, osa rahvariideselikut valmib.

1) rohkem kui kolmekümne tööaasta jooksul esimene haigusleht! Imeväärne! Vanus on 50!

2) leidub Läänemaal inimesi, kes soovivad endale arhailisi Vormsi rahvariideid, annan neile selles valdkonnas õpetust.

3) õpilaste rõõmsad näod, elurõõmsad käsitööhuvilised.

TANJA: lõigstab kangas-

telgedel, minu võit – õppisin kuduma!. Koostöös käsitöö harrastajatega olen teinud vaipu, kindaid ja sokke. Käsitöö on rahustav.

2) eestimaalaste üleliigne alkoholilembus. Miks oma tervise lubamatu hävitamine?

3) siirad ja südamlikud elamused käsitöötoas tehtust/olnust.

MARJE: lõpetab tööpäeva ajakirjanduse keskel, heatujuline postiametnik.

1) kolmekümnes tööjuubel, teistkordne vanaemaks saamine.

2) üksikute, mahajäetud laste arvu suurenemine. Näinud Jõulutunnelist, kuis pisikesed kodanikud Eestist tervitavad vanemaid. Välismaal.

3) rahulolu tööst, meeldivad kaaskondlased.

ANNE S. TEENINDAJA:

1) meeldiva positiivse suhtumisega kliendid,

2) e-valimine ei läinud korda (ei ole Vormsi valija), pidin koradama paberikandjal valimist.

3) soovin rahvale vähem õelutsemist.

MAARJA: seab rahulikult kangastelgi kokku: viilib, haamerdab, klopsib.

1) Emaks olemine rõõmustab

2) meie keskel kasvab puudust tundvate inimeste hulk. Abistagem neid! Miks me ei tunne huvi, kuis ümberkaudsetel lähed? Suhtleme vähe. Sageli ei oska hinnata, milline väärtus meie elul on.

3) Kohustuse kaitsta magistritöö.

PROUA, LÄHENEB 90-le:

1) tervis seni selline, nagu ikka 90-sel. Heameel lähedastest, neil laabub rahulikult.

2) et tervist jaguks.

3) eluisu, jätkan igapäevast võimlemist.

Küsitles Malle Hokkonen

ÕNNITLEME!

Ellen Mandre 80
Heldur Tsäankmann 55
Rudolf Kägu 55
Raul Virronen 50
Veikko Kõrv 50

Jaht Vormsi moodi

MIHKEL KOPPEL

Aasta oli vist umbes 1975. Olin siis õpilasmaleva komandör.

Tegemist oli palju, uneaega alati liiga vähe. Tegin just päevast uinakut, et unevõlga natuke tagasi teha. Korraga sõitis hirmsa mürinaga veoauto õue.

Autojuht, lugupeetud Ants, nagu talle ikka kombeks, marssis ilma igasuguse tseremooniaga ja koputamiseta sisse ja teatas et nüüd on vaja minna siga laskma.

Ajasin end sängist püsti, ütlesin et kohe ei saa. Kasi-sin veidi, jagasin malevlastele korraldused, Ants ootas. Aega läks oma paar tundi. Sain siis valmis ja sõit läks Hulloosse.

Ants ütles, et poe-Linda on kindlasti poes, võtame mõned veinid ka. Võtsimegi - ja kohe ka korgi maha. Sort oli «777». Mina mõtlen – pidime ju jahile minema? Siis teatas Ants, et oota, püss vaja kodunt tuua. Läksime püssi tooma. Tõigi oma kaheraudse ja moona toast ja panime Sviby poole ajama.

Sõitsime Sviby lautade juurde. Selgus, et sõnnikupatareisse läga sisse oli öösel üks metssiga kinni jäänud. Selle aja peale muidugi oli karjak vaese looma juba välja õngit-senud, ilusasti voolikust veega puhtaks ka kasinud ja lauda taha ketti pannud. Ants pani püssi palge ja pörutas, aga otse ketti ning siga lidus metsa poole nii et paksud välkusid.

Hullo pood 2007. aastal
Foto: R. Kaabel

Hullo pood 2014. aastal
Foto: M. Tiik